

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 12-05-34498 פלש ואח' נ' משרד הפנים

בפני כב' השופטת נאוה בן אור

1. צבי פלש
2. ARUG-BUNDAMRONGTHAM RUNG.
על ידי ב"כ עו"ד אלעד שרון

העותרים

נגד

משרד הפנים
באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים, עו"ד ענבל וילנר

המשיב

פסק דין

1. עניינה של העתירה בסירובו של המשיב להאריך את אשרת השהייה של עותר 2, עובד זר בענף החקלאות, מעבר ל- 63 החודשים הקבועים בחוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952.
2. עותר 1 הוא הבעלים של משק, שמומחיותו בגידול בעלי חיים. עותר 2 מתואר בעתירה כמי שהינו "העובד המומחה, הינו האחראי לביצוע ההמלטות במשק, ניהול זמני ההמלטות, מתן חיסונים, ניהול עובדים ובכלל ניהול סדר היום והעבודה במשק באופן המקצועי והיעיל ביותר". יתרה מכך, מוסיפה העתירה וטוענת, עותר 2 "יצר לעצמו שם בענף במשך השנים, וכיום נותן הוא ייעוץ שוטף לחקלאים שונים וחברות שונות בכל הנוגע לגידול בעלי החיים, לרבות לעניין חיסונים והמלטות", עד כדי כך שהוא "מהווה את אבן היסוד במשק פלש ובכלל בענף הבשר".
3. אשרת השהייה של העותר עמדה לפוג ביום 14.12.11. ביום 25.9.11 פנה עותר 1 למשיב, בבקשה להאריך את אשרת השהייה של עותר 2. עילת הבקשה במכתב זה הייתה צנועה בהרבה מהמתואר לעיל. במכתב נטען כי עותר 2 השתלב היטב בעבודת המשק, צבר ניסיון ולמד את עבודתו, והוא חיוני מאוד להמשך העבודה. עוד נאמר במכתב, כי במרץ 2011 קיבל המשק עובד זר חדש, והוא נדרש לפרק זמן של למידה, בשל היות עבודת המשק רבה ומורכבת מאוד. לפיכך, "היעדרותו של [עותר 2] כעת, תעמיס עלינו משא כמעט בלתי אפשרי, בעיקר לקראת שלושת מחזורי ההמלטה הקרובים - נובמבר 2011, פברואר 2012 ומאי 2012, והאובדן של הידע והניסיון [שעותר 2] צבר עד כה יסבו לנו, ללא כל

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 12-05-34498 פלש ואח' נ' משרד הפנים

ספק, נזק גדול, ואנו זקוקים לו מאוד מאוד ... אני מניח כי בתוך כשנה, נוכל להביא את העובד הנוסף לרמת ידע מספקת שכך נוכל להתמודד עם העומס והמורכבות של העבודה במשק". הבקשה הייתה, אפוא, להאריך את רישיון הישיבה של עותר 2 לשנה אחת, "שאחריה נוכל לעמוד בדרישות העבודה של המשק".

4. המשיב התמהמה בתשובתו, וביום 3.11.11 פנה עותר 1 פעם נוספת וביקש כי בקשתו תיענה תוך שהוא מפנה למכתבו הקודם.

5. ביום 12.12.11 פנה עותר 1 בשלישית, והפעם באמצעות בא כוחו. במכתב זה כבר תואר עותר 2 כמי ש"אין עוררין כי תרומתו... מהווה תרומה יוצאת דופן לתוצר הלאומי וליציבות הכלכלה בכלל, ועל כן ובמידה ותסורב בקשת מרשנו למתן האורכה המבוקשת ובכלל למתן היתר להעסקת מומחה, הדבר יוביל ברמת וודאות גבוהה לירידה ביכולת המשק לעמוד ביעדי השיווק להם הורגל שוק הבשר בישראל". אמנם, גם הפעם, כעולה מסוף המכתב, נתבקש המשך העסקתו של עותר 2 לפרק זמן נוסף של שנה, לצורך הכשרתו של העובד החדש שהגיע למשקו של עותר 1, אולם באותו יום יצא מידיו של ב"כ העותר מכתב נוסף המופנה למשיב, ובו בקשה לקבלת היתר להעסקתו של עותר 2 כעובד זר "מומחה". במכתב מתואר עותר 2 כמי שרכש במרוצת השנים יכולת ניהול כללית של המשק, לרבות פיקוח וביצוע עבודת מחקר ומעקב, והוא "משמש כיום כמנהל כללי של המשק ואשר קידם את המשק והענף בכלל מספר שנים קדימה".

6. משלא נתקבלה החלטה גם לאחר פניות אלה, הגישו העותרים עתירה מנהלית (עת"מ 12-11-26434), בדרישה כי המשיב יחליט בבקשות. סמוך לאחר הגשת העתירה פרסם המשיב החלטה בדבר הארכה גורפת של אשרות ורישיונות ישיבה של עובדים זרים בענף החקלאות עד ליום 29.4.12. החלטה זו חלה ממילא גם על עותר 2, ולפיכך נמחקה העתירה בהסכמה.

7. בקשתו של עותר 1 הועברה לוועדה המייעצת לבחינת בקשות להארכת היתרים לשהות עובדים זרים בישראל לתקופה העולה על 63 חודשים. זו המליצה בפני מנכ"ל רשות האוכלוסין וההגירה לדחות את הבקשה, והוא החליט לאמצה. במכתב מיום 29.4.12 הודע לעותר 1 על ההחלטה, ומכאן העתירה.

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 12-05-34498 פלש ואח' נ' משרד הפנים

בהחלטה מציין המשיב כי הוועדה המייעצת לא שוכנעה כי נתקיימו "נסיבות מיוחדות וחריגות של תרומת העובד הזר לכלכלה, למשק או לחברה" כפי שקובע סעיף 3א(ג1) לחוק הכניסה לישראל, כי היה על עותר 1 להיערך מראש לעזיבת עותר 2 בתום התקופה המירבית המותרת על פי החוק, וכי אין מקום לאפשר הארכת שהייה של עובד זר רק משיקולי נוחות של המעסיק. המשיב מפנה בהחלטתו להוראת סעיף 8 בפרק ו' לנוהל "קליטת עובד זר חלופי בענף החקלאות" הקובע, כי עובד בענף זה לא ייחשב לעובד "מומחה" מחמת ניסיונו המצטבר בעסקו של המעסיק, וכי על המעסיק להיערך מראש לקראת מועד יציאתו של העובד מישראל, עם תום תקופת האשרה. עוד צוין בהחלטה, כי בקשתו של עותר 1 נדונה שנית בפני הוועדה המייעצת לאחר הגשת העתירה הנדונה, ולאחר שנודע על ההארכה הגורפת שחלה על עותר 2 עד ליום 29.4.12. הוועדה הגיעה למסקנה זוהי, תוך שהיא מוסיפה לשיקוליה גם את עובדת ההארכה הגורפת, אשר מכוחה ניתנה לעותר 1 תקופה נוספת לשם היערכות לקראת עזיבתו של עותר 2.

8. בעתירה נטען, כי המדובר בהחלטה שרירותית וחסרת בסיס, שכן "לא יעלה על הדעת כי המשיב מבקש מעותר 1 לוותר על עובד מומחה בעל משמעות כה גדולה הן לעותר 1 והן למשק הישראלי ובכלל מתעלם מהעובדה כי החלטתו מובילה את העותר 1 ללא ספק לנזקים כלכליים משמעותיים ולעצירה בהתפתחות המשקית והענפית". עוד נטען, כי התנהלותו של המשיב לוקה בחוסר שקיפות, בהיעדר נהלים ברורים, ללא קריטריונים וללא בדיקה של העובדות. העותרים סבורים, כעולה מנימוקי העתירה, כי היה על המשיב להשתית את החלטתו על חוות דעת או על בדיקה של ממש שהיה עליו לערוך, על מנת שיוכל לעמוד על היקף פועלו של משקו של עותר 1 ועל מומחיותו ותרומתו של עותר 2 לכלכלה. ועל כל אלה נטען, כי היה על המשיב להיוועץ בשר האוצר בטרם ייתן את החלטתו, כעולה מהוראת סעיף 3א(ג1) לחוק הכניסה לישראל, ומשלא עשה כן ממילא התקבלה החלטתו בניגוד לחוק.

דין העתירה להידחות.

9. מן המתואר לעיל עולה בבירור, כי עילת הבקשה האמיתית, אותה פרש עותר 1 בכנות בפנייתו הראשונה, היא הרצון להכשיר את העובד הזר החדש לעבודת המשק, בטענה כי תקופת חפיפה בת חצי שנה ממנה נהנה עד לפקיעת תוקף האשרה של עותר 2, אינה מספקת. עניין זה בא על סיפוקו משהאריך המשיב הארכה גורפת את תוקף האשרות של עובדים זרים

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 12-05-34498 פלש ואח' נ' משרד הפנים

בענף החקלאות עד לסוף אפריל השנה, ומשכך, ככל שהעתירה נסמכת על טעם זה, היא מיצתה עצמה.

10. אשר לטענה בדבר מומחיותו של עותר 2 ותרומתו לענף עד כדי השפעה על כלכלת ישראל בכלל, הרי שזו צמחה והתעצמה בפנייתו המאוחרת של בא כוחו, שהעריך, כנראה, כי בקשה המושתתת על הרצון להאריך את תקופת החפיפה לא תצלח. די בכך כדי להביא לדחייתה.

11. למעלה מן הצורך אומר, כי אין בידי לקבל כי היה על המשיב ליזום קבלת חוות דעת כלכלית על מנת לעמוד על היקף פועלו של משקו של עותר 1 או על מידת מומחיותו של עותר 2 ותרומתו לכלכלה. הנטל בעניין זה על המבקש ולא על המשיב, ובעניין זה נטענו על ידי עותר 1 טענות בעלמא, בדבר "ייעוץ" שנותן עותר 2 למשקים חקלאיים אחרים, מבלי שננקב ולו שם של משק חקלאי אחד הנעזר בשירותיו ובמומחיותו של עותר 2, או כי "אין עוררין" על תרומתו יוצאת הדופן של עותר 2 לתוצר הלאומי. זאת ועוד, נוהל "קליטת עובד זר חלופי בענף החקלאות" קובע מפורשות כי מומחיות הנרכשת במהלך תקופת ההעסקה אינה הופכת עובד זר בענף הנדון ל"מומחה". החלטת המשיב עולה, אם כך, בקנה אחד, עם הוראות הנוהל.

12. עוד אוסיף את שנאמר בעע"מ 2190/06 **מדינת ישראל נ' Bueno Gemma ואח'** (מיום 13.5.08), היינו כי תכליתו של סעיף 3א(ג1) לחוק הכניסה לישראל לאפשר הארכת ישיבתם של מי שתורם "תרומה מיוחדת לכלכלה, למשק או לחברה", וכי "כוונת המחוקק", כפי שהיא משתמעת מדברים שהשמיעו חברי כנסת בהליך החקיקה, היא ש"לא מדובר בשום טבח או עובד בניין, לא במאסות. מדובר באנשים שתורמים תרומה ייחודית בנסיבות חריגות...". העובדה שעותר 2 הינו עובד חקלאי מיומן, אינה הופכת אותו למי שתורמתו ייחודית וחריגה. אם צריך ראיה לדבר, נמצא אותה במכתבו של עותר 1 עצמו למשיב, בו הסביר כי ניתן להכשיר את העובד החדש שהגיע למשקו בתוך שנה.

13. המסקנה היא, כי עותר 1 לא הניח בפנייתו לקבלת היתר להעסקת עותר 2 כעובד זר "מומחה" ולו תשתית מינימאלית לשם ביסוסה.

העתירה נדחית.

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 12-05-34498 פלש ואח' נ' משרד הפנים

על עותר 2 לעזוב את ישראל עד ליום 15.7.12.

עותר 1 ישלם למשיב הוצאות ושכ"ט עו"ד בסכום כולל של 15,000 ₪.

המזכירות תמציא את העתק פסק הדין לב"כ הצדדים, באמצעות פקס.

ניתן היום, ו' תמוז תשע"ב, 26 יוני 2012, בהעדר הצדדים.

נאוה בן אור

נאוה בן אור, שופטת

